

Rapport: Fremtidsverksted om området rundt Solheimsvatnet

Oversikt

Når: 10.05.2021, kl. 17-20

Hvor: Zoom og Miro

Hvem: Beboere i området, representanter fra Plan- og bygningsetaten, politiet, barn og unges representant i Bergen kommune, ansatte ved skoler og barnehager i området, Byarkitekten og Høgskulen på Vestlandet.

Enkelte påmeldte deltakere var forhindret fra å delta, og leverte innspill i skriftlig form. Disse er lagt ved i et eget dokument.

Deltakerne på verkstedet arbeidet i grupper for å komme frem til stikkord til hver av de tre fasene:

- Ros: Hva er bra i området rundt Solheimsvatnet i dag? Hva må bevares og styrkes?
- Kritikk: Hva fungerer ikke i området i dag? Hva frykter du mest i utviklingen av området?
- Utopi: Hva drømmer du om for området? Hvordan ser det ut rundt Solheimsvatnet "når alt er ferdig", hvis du får bestemme?

Ut fra disse stikkordene laget gruppene hver sin skisse av hvordan det ser ut rundt Solheimsvatnet, hvis de får bestemme fritt.

Til slutt spurte vi:

- Virkeliggjøring: Hva kan vi sette i gang med allerede i morgen for å bringe virkeligheten nærmere det vi drømmer om?

Som svar på dette kom gruppene frem til flere forslag til konkrete aktiviteter og tiltak som kan settes i verk i området i løpet av våren og resten av 2021.

Her følger først et sammendrag av resultatene, før alle resultatene fra hver av verkstedets fire faser gjengis i verkstedsprotokollen.

Sammendrag av resultater

Natur

Natur var et gjennomgangstema i verkstedet. I den første *ros*-fasen, der deltakerne skulle fremheve det beste med området slik det er i dag, valgte alle gruppene å fremheve det preget som **vannet, trærne, plantene og dyrelivet** gir til området:

- Dyreliv
- Biologisk mangfold
- Grønn lunge
- Natur

Naturtematikken var også sentral i *kritikk*-fasen, der deltakerne både skulle sette ord på hva som ikke er bra i dag, og hva de frykter i tilknytning til utbyggingen av Mindemyren. Blant de stikkordene gruppene selv mente var de viktigste finner vi:

- For mye måker
- Søppelet i vannet - masse skitt og avfall
- Lite variasjon i parkens innhold

Og:

- Frykter at dyrelivet forsvinner
- Kanalen får ikkje naturleg dyre- og planteliv
- Frykter at biomangfold skades

Fra *utopi*-fasen finner vi også en rekke stikkord knyttet til hvordan deltakerne ser for seg områdets natur i fremtiden – hvis de får bestemme, uten begrensninger. Her er det tydelig at det grønne preget ikke bare må bevares, men styrkes:

- Blomstereng
- Planter
- Rent vann
- Gytende fisk
- Fruktrær
- Bærbusker og matplanter/vekster
- Store grønne trær mot bebyggelse på nordsida
- Mer variert fugleliv og informasjon om riktig måte å mate

- At dyrelivet øker naturlig på grunn av de fine omgivelsene
- Et område der dyr og mennesker lever i harmoni
- Vill og urørt natur

Natur og aktivitet

Det er også tydelig at deltakerne ser en balanse mellom plante- og dyreliv som en verdi i seg selv, og **det grønne og blå som områder for avslapping og aktivitet**. Dette kommer til syne blant de viktigste stikkordene i rosfasen:

- Turområde
- Fredelig og skjult lunge
- Pusterom
- Rolig og stille

Og blant det deltakerne kritiserer:

- Ikke mulig å gå rundt hele vannet
- Ikke tilrettelagt for bading
- Ingen kano-muligheter

Blant utopistikkordene kommer potensialet for å bygge videre på områdets naturkvaliteter som arena for rekreasjon tydelig til syne, for eksempel:

- Sammenhengende tursti
- Sted for ly/gapahuk - med bål plass
- Spiselige planter og blomster
- Fruktrær
- Landart og rom for kreativitet
- Vannet kan brukes til skøyter om vinteren
- Badestrand
- Svømme fra Solheimsvatnet oppover Kanalveien
- Vi kan fiske maten vår – så grille i området

Mobilitet

Flere av gruppene la også vekt på at det må legges til rette for **å gå og sykle, og kollektivløsninger fremfor personbiltrafikk**. Dette kom til uttrykk indirekte, ved frykt for prioritering av biler og øking i trafikk i forbindelse med utbyggingen av Mindemyren:

- Frykter at bilen blir prioritert over tursti/sykkel

Og direkte, ved at flere grupper i sine utopier legger vekt på fravær av biler og tilrettelegging for gange, sykkel og kollektivtilbud:

- Helt bilfritt
- Rolig og stille
- Fokus på kollektivløsninger
- Mindre trafikk og mer rom for gående
- Lite gjennomgangstrafikk

Fravær av trafikk kobles også til trygghet og lek for barn i området:

- Lek i tverrgatene (bilfritt)

Og til næringsvirksomhet:

- Mer næringsliv som tiltrekker seg kunder uten bil
- Ikke lenger bilforhandlere ol. i Mindebyen
- Epletrær og ikke noe industri

Tilbud til barn og unge

Flere av gruppene fremhever at området per i dag oppleves **trygt og barnevennlig**, og at dette må ivaretas gjennom utbyggingen:

- Trygt
- Barnevennlig
- Oppleveres stort sett trygt

Samtidig er det tydelig at flere av beboerne i området savner tilbud til barn, og ser **økt tilbud til barn og unge** som et viktig mål med utviklingen av området.

Kritikk:

- Savner lekeplass
- Lite tilbud til barn og unge

Utopi:

- Lekeplass / lekepark

- Interaktiv lekeplass lignende Tveitevannet
- Kubb/sosiale leker

Aktiviteter rundt vannet for bruk, turområde, lekeplass og grillplass. Lekeplass eller lekepark tiltrekker barnefamilier.

- Lekeplass for barnehagen som fungerer ettermiddag/helg
- Lek- og treningsområder for hele familien

Tilbud til ungdommer — verkstedshall hvor de kan kjøre inne på en bane. Et sted de kan bygge og mekke. Kulturskole med lærere som kan veilede rockeband. Skatepark og sykkelbane, zip-line. Internettkafe — et sted hvor unge kan møtes. E-sportsenter.

Bebyggelse

Et annet viktig tema er den fremtidige bebyggelsen i området, og deltakerne gir tydelig uttrykk for hva de frykter som følge av utviklingen, og hva de ønsker seg:

Kritikk:

- Frykter fortetning uten kvalitet
- Frykter å bli Nydalen-kopi
- Brått skille mellom næring og industri
- Frykter høye boligblokker – fjerner lyset

Utopi:

- Boliger hvor flere generasjoner kan leve sammen, både inne og ute
- Lave rekkehus der det skal bygges boliger
- Det ultimate felleshuset med bolighjem, sykehus, barnehage, skole, kafé og dyr
- Landsby med masse grøntareal med arena for alle folk i alle aldre
- Takene skal være offentlig tilgjengelige

Helhet

Gruppenes utopiskisser viser også en helhetstenking, der natur, aktivitet, ny og gammel bebyggelse, ulike generasjoner og sosiale arenaer ses under ett:

Eplehage — felleskap hvor større grupper kan dele kunnskap og entusiasme for å få ting til å gro. Fellehage som kan brukes av alle. Legge til rette arealer for barns

lek som er naturlig, slik at de får utfolde seg naturlig. Bruke hender og mekke og skape kreativitet. Eksisterende boliger blir rehabilitert og videreutviklet slik at de får ny verdi med gode grønne arealer rundt. Man kan være både ute og inne på tvers av generasjoner — slik kan flere generasjoner dele det sosiale og støtte hverandre. Bygge om eneboliger slik at flere generasjoner kan bo sammen. Sørge for mer blandet sammensetning av boliger og bygg — ikke bare blokker. Vitalisere det som har vært der fra før.

Virkeliggjøring: Tiltak som kan gjennomføres i 2021 –

Gruppene hadde også en rekke ideer til tiltak som kan gjennomføres allerede i 2021 og de kommende årene, med en blanding av aktiviteter og tiltak som nabolaget kan arrangere og gjennomføre selv, og ting som de ønsker hjelp til av kommunen:

- Grillplasser klar til Sankthansaften
- Fiskerett, fjerne eksisterende abbor/gjedde med garn
- Mål vannkvalitet
- Bosskontainere for avfall
- Drenering langs gangveien
- Toalettmuligheter
- Ferdig kappet gapahuk satt opp på dugnad
- Lage strand med skjellsand
- Sette ut pallekarmer/ kjøkkenhage
- Biehotell
- Fjern rododendron ved S17 for å åpne landskapet til det store grønne arealet
- Pumptrack ved "lekeplass" + basketkurv på asfalt
- Trim de høye trærne som kommunen lovet ikke skulle vokse seg høye
- Kanoutleie (Leaparken velforening kan stå for dette [men trenger et sted å lagre kanoene]).
- Markert skille mellom privat og park — liten steinmur vest for vannet?
- Treningsapparater for voksne
- Lage badeplass/flytebrygge
- Klatrevegg
- Sette ut parkbenker

Avsluttende bemerkninger

Det er tydelig at det er stort engasjement for området rundt Solheimsvatnet blant dagens beboere. De som kjenner og bruker området har klare oppfatninger både av hva som er bra og må bevares, hva som kan utbedres, hva de frykter for utviklingen av området, og ikke minst hvilke drømmer de har for hvordan det kan bli til slutt, når alt er ferdig. Utopifasen oppfordrer deltakerne til å tenke helt fritt, uten å la seg begrense av hva de normalt ville tenkt som realistisk eller sannsynlig. Resultatene fra denne fasen lykkes godt i å få frem potensialet som ligger i området både når det gjelder natur og kultur. Hvis dette skal virkeliggjøres er det noen ønsker som må balanseres, slik som "vill og urørt natur" på den ene siden og tilrettelegging for fisking, bading, trening og utescene på den andre. Samtidig er det en bevissthet blant deltakerne om potensialet for konflikt mellom mennesker og dyr — deltakerne ønsker seg "[e]t område der dyr og mennesker lever i harmoni".

Det finnes en lignende spenning mellom det å bevare området som "pusterom" og "rolig og fredelig lunge" på den ene siden, og tilrettelegging for mer aktivt bruk på den andre.

Ettersom deltakerne på verkstedet var seg bevisst disse til dels motstridende ønskene, er det rimelig å tenke seg at det vil være forståelse for en plan som på best mulig måte balanserer disse og andre hensyn.

Sett under ett gir stikkordene og skissene i protokollen tydelig uttrykk for hva deltakerne på verkstedet ønsker seg i utviklingen av området: Mer grønt av høyere kvalitet, opprusting av vannet, bedre tilbud til barn og unge, og muligheter for sosialt samvær på tvers av generasjoner i et område som er trygt og bilfritt.

Fremtenkt AS

Org.nr.:

923825975 MVA

post@fremtenkt.no

Fremtenkt.no